

[Justitsministeren.]

derfor blive foreslaaet ændret gennem et særligt Lovforslag om Rettighedsfortabelse som Følge af Lovovertrædelser og findes derfor ikke medtaget i Lovforslaget her.

I det af Regeringen i 1924 og 1929 fremsatte Straffelovsforslag var der endvidere optaget Bestemmelser om Indførelse af det saakaldte Dagsbodssystem. Dette var foreslaaet af Straffelovskommissionen allerede i 1917 og var optaget baade i det Lovforslag, jeg som Justitsminister fremsatte i 1924, og i det, som Justitsminister Zahle fremsatte i 1929, men Gennemførelsen strandede paa det høje Landstings Modstand. Imidlertid viser de Erfaringer, der er gjort her som andetsteds, ogsaa efter Straffelovens Ikrafttræden, at der er Grund til en Ændring af de gældende Regler om Bøders Fastsættelse.

Bortset fra disse to store Omraader er der tillige paa Grund af den politiske Udvikling i Europa i de senere Aar fra forskellige Sider fremsat Ønsker om Ændringer i Straffeloven ogsaa paa andre Punkter, særlig med Hensyn til Statsforbrydelser og Forbrydelser mod den offentlige Orden m. m., Bestemmelser, som jeg senere skal komme til. Men det, der altsaa har sat Revisionen i Gang allerede for et Par Aar siden, er mit Ønske om dels at naa til en anden Ordning med Hensyn til Tab af de borgerlige Rettigheder og Æresoprejsningsinstituttet, dels omsider at naa til en fornuftig Gennemførelse af det gennem saa mange Aar omtalte Dagsbodssystem. Dette sidste omhandles her i Ændringerne til §§ 51 og 54 i Kapitlet om Straffene. Som jeg bemærkede, udgik Forslaget i denne Retning under Landstingets Behandling, og Dagsbodssystemet, som man altsaa ikke vilde acceptere, erstattedes af de nugældende Bestemmelser i Straffeloven om, at Bøder fastsættes til et Mindestebeløb af 4 Kr., og at der ved Udmaaling af Bødestraffen skal tages særlige Hensyn til den skyldiges Betalingssevne.

Imidlertid tror jeg, man kan hævde, at der ikke fra nogen Side er Tvivl om, at Bødestraffen stadig ikke fastsættes i Forhold til den tiltaltes Indtægts- og Formueforhold. Hvor det drejer sig om forholdsvis grove Forseelser, begaaet af en økonomisk daarligt stillet, er Domstolene meget betænkelige ved at fastsætte Bøden saa lavt, at der overhovedet er nogen Mulighed for, at vedkommende kan betale. Omvendt vil Domstolene ofte, hvor det drejer sig om velstillede, vige tilbage for at fastsætte en Bøde saa høj, at den svarer til vedkommendes Formue- og Indtægtsforhold i det hele.

Der har derfor fra mange Sider i Aarenes Løb været arbejdet paa at komme over til det andet System, Dagsbodssystemet. Spørgsmaalet er kun, om man kan udforme dette saaledes, at det virker praktisk fornuftigt. Dagsbodssystemet er allerede indført i Sverige i 1932 og i Finland i 1921, og ingen tænker vistnok for Alvor paa at opgive det igen i noget af disse Lande. I hvert Fald er der Tale om en Udvidelse af Systemet, saaledes som man vil kunne se af den nærmere Redegørelse i Bemærkningerne. Men naturligvis skal Dagsbodssystemet ikke, som man faar Indtryk af gennem visse Avisartikler, gennemføres dogmatisk, det egner det sig lige saa lidt til som noget andet System.

Det nu fremsatte Lovforslag gaar, ligesom det af Folketinget i 1930 vedtagne, ud paa, at Dagsbodssystemet foreløbigt kun indføres inden for Straffelovens Omraade, og kun for saa vidt angaar Bøder, der fastsættes af en Ret. Efter det tidligere Forslag kunde der idømmes fra 1 til 90 Dagsbøder; efter mit Forslag her vil Antallet ikke kunne overstige 60. Jeg mener nemlig, at hvis en Forseelse er saa grov, at den bør straffes strengere end med en Bøde, der svarer til 2 Maaneders Indtægt, bør Frihedsstraf og ikke Pengestraf anvendes.

Medens der ikke i Folketingsforslaget af 1930 var angivet nogen egentlig Maalestok for, hvordan man skulde komme til en Dagsbodsvurdering, foreslaar man nu, at Størrelsen af den enkelte Dagsbod — i øvrigt i Overensstemmelse med den finske Ordning — skal fastsættes med et Beløb svarende til den paagældendes gennemsnitlige Dagsindtægt eller den Understøttelse, han modtager, dog at den enkelte Dagsbod aldrig nogen Sinde vil kunne gaa under 2 Kr. Udgangspunktet er altsaa den gennemsnitlige Dagsindtægt, men der gives naturligvis Hjemmel for, at saavel Forhøjelse som Nedsættelse kan finde Sted efter Domstolenes nærmere Skøn under Hensyn til den paagældendes Livsvilkaar, derunder hans Formue, hans Forsørgerpligter og andre Forhold, der altid vil komme til at indvirke paa Betalingssevnen, f. Eks. Afbetalingspligter over for Gæld, Alderdom, Sygdom, meget betydelig Formue, Familiens Livsvilkaar i det hele, Muligheden for at faa andre til at betale Bøden o. s. v. Alligevel maa det, selv om man modificerer Systemet saaledes, erkendes, at det ikke er paa sin Plads, hvor det drejer sig om Smaaforseelser, derunder navnlig de egentlige Politiforseelser. Endvidere er der en Række Over-